

عنوان مقاله:

اندر حکایت عقل گریزی صوفیان

محل انتشار:

دوفصلنامه حکمت اسراء، دوره 4، شماره 4 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسنده:

محمد فنایی اشکوری

خلاصه مقاله:

در بخشی از ادبیات عرفانی و سخنان برخی از منسوبان به عرفان، عقل و عرفان در برابر هم قرار گرفته، دو راه ناسازگار و مخالف یکدیگر تلقی شده اند. این گروه، عقل را یک منبع یا راه تحصیل معرفت نمی دانند و برای دستاوردهای عقل و در نتیجه علوم بشری، اعتباری قائل نیستند. از نظر ایشان، عقل نه تنها منبع معتبری برای معرفت نیست، بلکه مانع معرفت و موجب گمراهی نیز می باشد. جالب آن که برخی از اینان برای اثبات بی اعتباری عقل، به استدلال های عقلی متوصل شده اند. در این نوشتن، پاره ای از ادله ایشان طرح و بررسی خواهد شد. باید تاکید کرد که مقابله بعضی از عارفان یا مدعیان عرفان با عقل، به معنای مخالفت همه عرفان با عقل یا ناسازگاری عرفان و عقل نیست؛ چراکه این مخالفت می تواند از سوء فهم نسبت عرفان و عقل ناشی باشد. به نظر ما عرفان و عقل نه تنها ناسازگار نیستند، بلکه موید و معاضد یکدیگرند. اوج این تعامل و تعاضد را می توان در حکمت متعالیه صدرایی شاهد بود.

کلمات کلیدی:

عقل، عرفان، عقل سنتیزی، خطاطیزیری عقل، محدودیت عقل، سازگاری عقل و عرفان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:<https://civilica.com/doc/1399050>